

V Bruselu dne 6.12.2017
COM(2017) 741 final

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**o hodnocení v polovině období programu výměny, pomoci a odborného vzdělávání
na ochranu eura proti padělání (program Pericles 2020)**

{SWD(2017) 443 final} - {SWD(2017) 444 final}

1. Úvod

Program Pericles 2020 (dále jen „program“) byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 331/2014 ze dne 11. března 2014 (dále jen „nařízení“)¹ na období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020². Program Pericles 2020 je program výměny, pomoci a odborného vzdělávání zaměřený na podporu akcí k ochraně eura proti padělání. Rozpočet pro provádění současného programu činí přibližně 1 milion EUR ročně.

Program Pericles 2020 nahradil program Pericles. První program byl vytvořen rozhodnutím Rady 2001/923/ES ze dne 17. prosince 2001 na období čtyř let (od 1. ledna 2002 do 31. prosince 2005) a rozhodnutím Rady 2006/849/ES ze dne 20. listopadu 2006 byl prodloužen do 31. prosince 2013.

Obecným cílem současného programu je bránit padělání měny a souvisejícím podvodům a bojovat proti nim, zvyšovat tak konkurenceschopnost hospodářství EU a zajišťovat udržitelnost veřejných financí³. Program konkrétně chrání eurobankovky a euromince proti padělání a souvisejícím podvodům podporou a doplněním akcí realizovaných členskými státy a poskytováním pomoci příslušným vnitrostátním orgánům a evropským orgánům, aby mezi sebou a s Komisí a tam, kde je to vhodné, i se třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi rozvíjely úzkou a pravidelnou spolupráci a vyměňovaly si osvědčené postupy⁴.

V souladu s čl. 13 odst. 4 nařízení předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě do 31. prosince 2017 nezávislé hodnocení programu v polovině období (dále jen „hodnocení“). Hodnocení provedl externí dodavatel na základě stávající rámcové smlouvy Komise. Hodnotiteli byla nápomocna meziútvarová řídicí skupina zřízená GŘ ECFIN, která zajišťovala kontrolu kvality.

Toto sdělení je předkládáno současně s pracovním dokumentem útvarů Komise a se zprávou dodavatele o hodnocení.

Hodnocení se týkalo různých druhů akcí, na něž byly vyčleněny prostředky nebo které byly provedeny v rámci programu v roce 2014, 2015 a v prvním pololetí roku 2016.

Podle čl. 13 odst. 4 nařízení se hodnocení zaměřilo mimo jiné na dosažení cílů všech akcí, platnost cílů, účinnost, efektivitu, udržitelnost, přidanou hodnotu a soudržnost, přičemž byly zohledněny všechny prvky, které jsou nezbytné pro podporu rozhodnutí o zachování, změně nebo pozastavení opatření/druhů akcí financovaných v rámci programu. Všechny výsledky hodnocení naznačují, že program je celkově hodnocen jednoznačně kladně. Z hodnocení zejména vyplývá, že program funguje z hlediska všech výše uvedených hodnotících kritérií velmi dobře, existuje však i určitý prostor ke zlepšení.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 331/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program „Pericles 2020“) a kterým se zrušují rozhodnutí Rady 2001/923/ES, 2001/924/ES, 2006/75/ES, 2006/76/ES, 2006/849/ES a 2006/850/ES, Úř. věst. L 103, 5.4.2014, s. 1.

² Nařízení Rady (EU) 2015/768 ze dne 11. května 2015 rozšířilo použitelnost nařízení (EU) č. 331/2014 na nezávislé členské státy.

³ Jak je uvedeno v článku 3 nařízení.

⁴ Jak je uvedeno v článku 4 nařízení.

2. Posouzení možného prodloužení, změny či pozastavení programu

Pokračování současného programu

Komise je toho názoru⁵, že program by měl pokračovat do roku 2020, kdy automaticky skončí jeho platnost, a to na základě těchto argumentů, které jsou zdůrazněny v hodnocení:

- všechny dostupné důkazy nasvědčují tomu, že obecné a specifické cíle jsou relevantní a zůstanou jimi po celou dobu trvání programu,
- akce programu byly většinou provedeny, plánovány a dosáhly zamýšlených výstupů, tedy měly přímý konkrétní vliv na operativní činnosti na ochranu eura,
- ukončení programu by mělo vážné negativní dopady a de facto by znemožnilo vykonávat stejný druh nadnárodních činností ve srovnatelném měřítku, neboť přidaná hodnota programu spočívá zejména právě v jeho schopnosti podporovat formy mezinárodní a nadnárodní spolupráce, kterých vnitrostátní orgány nemohou samy dosáhnout. Všechny zúčastněné strany v EU se například shodují, že iniciativy, jako je zahájení dialogu (byť pouze prvotního nebo předběžného) s čínskými orgány nebo zřízení jednotek pro boj proti padělání v Latinské Americe, by bez podpory programu nebylo možno realizovat.

Pokračování programu po roce 2020

Na základě posouzení provedeného v rámci hodnocení Komise dále podporuje⁶ pokračování programu i po roce 2020 vzhledem k jeho přidané hodnotě EU, jeho dlouhodobému dopadu a udržitelnosti:

- ochrana jednotné evropské měny jako veřejného statku, kterou používá 19 členských států EU i některé další nečlenské státy, má jasný přeshraniční rozměr. Ochrana eura proto přesahuje zájem a odpovědnost jednotlivých členských států EU a musí být ze své podstaty zajištěna na úrovni EU. Přidaná hodnota programu na úrovni EU spočívá v jeho důrazu na podporu nadnárodní a multidisciplinární spolupráce mezi omezenou skupinou vysoce specializovaných příslušných vnitrostátních orgánů, mezi něž patří vnitrostátní centrální banky, policie, soudní orgány a technické laboratoře, které by jinak byly mimo dosah těchto vnitrostátních orgánů,
- udržitelnost dosažených výsledků bude do značné míry záviset na pokračování programu až do jeho skončení a dále i po roce 2020. Zúčastněné strany potvrzují, že bez podpory programu by nebyly schopny provádět nadnárodní akce, a bude-li

⁵ V souladu s čl. 13 odst. 4 nařízení byly v rámci hodnocení posouzeny všechny prvky nezbytné k podpoře rozhodnutí o zachování, změně nebo pozastavení opatření/druhů akcí financovaných v rámci programu.

⁶ V souladu s čl. 13 odst. 5 nařízení byl v rámci hodnocení také posouzen dlouhodobý dopad a udržitelnost účinků programu s cílem poskytnout informace pro rozhodnutí o možném prodloužení, změně nebo pozastavení případného následného programu.

program ukončen, nemohly by již podobné akce provádět v budoucnu. Kromě toho by ukončení mělo negativní dopad na posilování institucionální kapacity vnitrostátních orgánů, což představuje hlavní náplň programu.

Pokračování programu po roce 2020 jako samostatného programu

Komise souhlasí s posouzením provedeným v rámci hodnocení, pokud jde o pokračování programu jako samostatného programu po roce 2020.

Zrušení programu Pericles 2020 jako samostatného programu nebo jeho možné sloučení s dalšími programy EU za účelem dosažení úspor z rozsahu by znamenalo ztrátu specifčnosti a především by výrazně oslabilo odborné znalosti vysoce účinného rámce na ochranu eura. Případné finanční úspory by vznikly na úkor stávající úrovně ochrany eura a schopnosti Komise a zúčastněných stran rychle reagovat na nové hrozby. Na druhé straně v porovnání s (možnými) jednotlivými iniciativami na úrovni členských států je úspor díky společně organizovaným akcím v rámci programu dosahováno i tak.

Vzhledem k tomu, že za všechny otázky týkající se eura odpovídá jeden útvar Komise, navíc vzniká optimální součinnost mezi řízením programu na jedné straně a vytvářením a prováděním politiky a právních předpisů EU v oblasti ochrany eura (prevence, prosazování a spolupráce) na straně druhé.

3. Další postup

Komise souhlasí s posouzením provedeným v rámci hodnocení, že o financování z programu žádá pouze omezený počet příslušných vnitrostátních orgánů. Nejčastěji provádějí akce v rámci programu především Itálie, Francie a Španělsko.

V této souvislosti Komise dále uvádí, že přibližně tři čtvrtiny všech padělaných eur jsou zjištěny v oběhu v Itálii, Francii a Španělsku spolu s Německem. Tyto státy se proto problémem padělání eur zabývají intenzivněji než ostatní členské státy. Příslušné vnitrostátní orgány jiných členských států žádají o financování v rámci programu jen občas a v omezené míře z důvodu nedostatku personálu či nižší priority. Kromě toho z hodnocení vyplývá, že některé příslušné vnitrostátní orgány již v oblasti ochrany eura nejsou činné nebo jsou do souvisejících činností zapojeny pouze formálně.

Komise již podnikla kroky na podporu většího zapojení příslušných vnitrostátních orgánů, a to formou přístupu více zaměřeného na zvyšování informovanosti. To vedlo v průběhu posledních dvou let k nárůstu počtu příslušných vnitrostátních orgánů, které o financování požádaly poprvé. Jedná se o orgány Bulharska, Rakouska, Portugalska a Rumunska. Komise sdílí názor uvedený v hodnocení, že ukazatele výkonnosti, které se v současnosti používají, nejsou plně v souladu s činnostmi programu zaměřenými na budování kapacit. Mělo by se proto uvažovat o nahrazení stávajících ukazatelů ukazateli kvalitativními, které budou schopny lépe zachytit výsledky akcí programu, nebo by stávající ukazatele měly být o takové ukazatele alespoň doplněny.

Komise posoudí doporučenou změnu ukazatelů výkonnosti při přípravě posouzení dopadů případné nové generace programu v rámci příštího víceletého finančního rámce.

